

Onderdeel D | Communicatieve vaardigheden

Vaardigheid*	Basis (klas 1, 2, 3) niet complex; met begeleiding	Gevorderd (klas 3, 4) enigermate complex; semi-zelfstandig	Competent (klas 5, 6) complex; geheel zelfstandig
<p>Leesvaardigheid: verkennend, begrijpend en kritisch lezen van zakelijke teksten</p> <p>.....</p>	<p><i>De leerling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ past eenvoudige leesstrategieën toe. ■ leest eenvoudige teksten over alledaagse onderwerpen en onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld van de leerling. ■ leest korte teksten met een redelijke informatiedichtheid. ■ leest informatieve teksten, instructies en betogende teksten. ■ leest teksten met een heldere structuur, waarin verbanden duidelijk worden aangegeven. ■ onderscheidt hoofd- en bijzaken en begrijpt een tekstopbouw. ■ onderscheidt feiten en meningen. <p>.....</p>	<p><i>De leerling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ past meer complexe leesstrategieën toe. ■ leest verschillende tekstsoorten over alledaagse onderwerpen, onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld van de leerling en over onderwerpen die verder van de leerling afstaan. ■ leest langere teksten met een hoge informatiedichtheid. ■ leest informatieve teksten, instructies en betogende en uiteenzettende teksten. ■ leest redelijk complexe teksten met een duidelijke opbouw in kopjes en alinea's. ■ geeft de hoofdgedachte in eigen woorden weer en begrijpt en herkent alle structurende elementen in een tekst. ■ onderscheidt feiten, standpunten, argumenten en drogredenen. <p>.....</p>	<p><i>De leerling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ past complexe leesstrategieën toe en hanteert deze in een nieuwe context. ■ leest een grote variatie aan soorten teksten met verschillende onderwerpen. ■ leest lange, complexe teksten met een hoge informatiedichtheid. ■ leest informatieve teksten, instructies, betogende, uiteenzettende en beschouwende teksten. ■ leest complexe teksten, geeft expliciete en impliciete relaties aan tussen tekstgedeelten en maakt een vergelijking met andere teksten en andere tekstdelen. ■ geeft de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aan en benoemt de relaties tussen delen van een tekst. ■ onderscheidt argumentatieschema's in teksten met een ingewikkelde argumentatie en herkent persoonlijke waardeoordelen en interpreteert deze ook als zodanig. <p>.....</p> <p style="text-align: right;">➔</p>

*Niveaus lopen op in complexiteit en mate van zelfstandigheid.

Vaardigheid	Basis (klas 1, 2, 3) niet complex; met begeleiding	Gevorderd (klas 3, 4) enigermate complex; semi-zelfstandig	Competent (klas 5, 6) complex; geheel zelfstandig
	<i>De leerling:</i>	<i>De leerling:</i>	<i>De leerling:</i>
Systematisch redeneren en beargumenteren	<ul style="list-style-type: none"> ■ heeft kennis van standpunt en argumenten en herkent feiten en meningen. ■ formuleert een mening over onderwerpen en onderbouwt het standpunt. ■ legt uit hoe een bepaald standpunt tot stand is gekomen. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ heeft kennis van standpunt en soorten argumenten en onderscheidt expliciet en soms impliciet geformuleerde feiten en meningen. ■ formuleert een mening over onderwerpen en redeneert op een logische en verklaarbare manier. ■ maakt de causaliteit duidelijk tussen informatie en geformuleerd standpunt. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ heeft kennis van standpunten, argumenten en indicatoren van argumenten en soorten argumentaties en herkent impliciet en expliciet geformuleerde objectiviteit en subjectiviteit. ■ formuleert een mening over onderwerpen, redeneert op een logische en verklaarbare manier en structureert de onderbouwing van het standpunt. ■ analyseert complexe redeneringen en komt tot een onderbouwd waardeoordeel.
Schrijfvaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> ■ schrijft een gelimiteerd aantal soorten teksten: informatieve, verhalende en betogende teksten. ■ kan informatie uit verschillende bronnen verzamelen en eenvoudig structureren in inleiding-kern-slot. ■ houdt zich aan conventies (grammaticaal correcte zinnen, woordgebruik) en ziet het belang van deze conventies in. ■ heeft van standpunt en soorten argumenten en onderscheidt expliciet en soms impliciet geformuleerde feiten en meningen. ■ formuleert een mening over onderwerpen en redeneert op een logische en verklaarbare manier. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ schrijft informatieve, verhalende, instructieve, betogende teksten in een duidelijke opbouw. ■ schrijft gedetailleerde teksten, waarin informatie uit verschillende bronnen in een complexe structuur bijeengevoegd en beoordeeld wordt. ■ beheerst taaluitvoering (samenhang, doel, woordgebruik, spellen en interpunctie, grammatica, leesbaarheid); ■ beheerst taalverzorging (spellen in combinatie met syntaxis, leestekens, aanschrijvingen, losschrijving). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ schrijft een verhalende, instructieve, betogende, beschouwende tekst en gedocumenteerde uiteenzetting. ■ schrijft gedetailleerde teksten over verschillende onderwerpen waarin informatie uit verschillende bronnen bijeengevoegd en beoordeeld wordt, passend bij doel, publiek, tekstsoort en conventies voor geschreven taal. ■ beheerst opbouw en uitwerking van een complexe tekst; ■ beheerst taaluitvoering en -verzorging.

Vaardigheid	Basis (klas 1, 2, 3) niet complex; met begeleiding	Gevorderd (klas 3, 4) enigermate complex; semi-zelfstandig	Competent (klas 5, 6) complex; geheel zelfstandig
-------------	---	---	--

De leerling:

De leerling:

De leerling:

Spreekvaardigheid

- **neemt** deel aan een gelimiteerd aantal gespreksvormen, zoals debat en presentatie.
- **is** zich bewust van de verschillende meningen en ideeën bij het presenteren van het eigen oordeel.
- **spreekt** over het algemeen vloeiend en verstaanbaar.
- **neemt** deel aan gesprekken over een afgebakend onderwerp.

- **neemt** actief deel aan discussie, debatten en overleg in kleine of grote groepen.
- **staat open** voor verschillende meningen en ideeën en kan deze zo nodig opnemen bij het presenteren van het eigen oordeel.
- **beschikt** over een ruime woordenschat en een goed woordgebruik, spreekt vloeiend, verstaanbaar en beheerst de grammatica.
- **neemt** actief deel aan gesprekken over verschillende onderwerpen.

- **geeft** in een discussie of debat uitgesproken en overtuigende argumenten;
- **neemt** deel aan informatieve, meningsvormende en besluitvormende gesprekken over complexe onderwerpen;
- **stemt** gespreksvorm af op gespreksdoel en doelgroep.
- **schetst** in een overleg een probleem, redeneert over oorzaak en gevolg en weegt de voor- en nadelen van verschillende beweringen af bij het presenteren van het eigen oordeel.
- **beschikt** over een uitstekende woordenschat en een uitstekend woordgebruik, spreekt vloeiend, verstaanbaar en beheerst de grammatica.
- **neemt** actief en constructief deel aan gesprekken over verschillende onderwerpen.

Vaardigheid	Basis (klas 1, 2, 3) niet complex; met begeleiding	Gevorderd (klas 3, 4) enigermate complex; semi-zelfstandig	Competent (klas 5, 6) complex; geheel zelfstandig
Presenteren	<p><i>De leerling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ verzorgt een eenvoudige presentatie voor een bekende, kleine groep. ■ kent en gebruikt verschillende communicatiemiddelen. ■ stemt de presentatie af op het niveau of de interesse van het publiek. ■ brengt structuur aan in de presentatie. ■ herkent het belang van een adequaat stemgebruik en juiste houding. ■ maakt regelmatig contact met het publiek. 	<p><i>De leerling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ verzorgt een eenvoudige presentatie voor een bekende, kleine groep. ■ verzorgt een presentatie voor groepen van een bekende en onbekende samenstelling. ■ kent en gebruikt verschillende communicatiemiddelen. ■ kent en gebruikt verschillende communicatiemiddelen in samenhang met het doel van de presentatie. ■ stemt de presentatie af op het niveau of de interesse van het publiek. ■ stemt de presentatie af op het niveau en de interesse van het publiek. ■ brengt structuur aan in de presentatie. brengt een heldere structuur aan in de presentatie. ■ herkent het belang van een adequaat stemgebruik en juiste houding. ■ is zich bewust van het belang van een adequaat stemgebruik en juiste houding. ■ maakt regelmatig contact met het publiek. ■ maakt een bewust contact met het publiek. 	<p><i>De leerling:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ verzorgt een complexe presentatie voor groepen van verschillende omvang en samenstelling. ■ kent en gebruikt verschillende communicatiemiddelen in samenhang met het doel van de presentatie en afgestemd op het publiek. ■ stemt de presentatie af op het niveau en de interesse van het publiek en weet daarin te differentiëren ■ brengt een heldere en overtuigende structuur aan in de presentatie en benoemt het doel van de presentatie. ■ zet stemgebruik en houding adequaat in om te informeren, enthousiasmeren en overtuigen ■ maakt radequaat en bewust contact met het publiek.